

HDR-1601100202030301 Seat No. _____
M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination
November / December – 2017
Sanskrit
(Alankarasastra : Kavyamimamsa)
(Common Paper for 2015-16) (New Course)

(१) काव्यमीमांसा – अध्याय – १-६

(२) रसगङ्गाधर – प्रथमान्न

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ कोऽपि भाषांतर करी आवश्यक विवरण करो : १४
- 1 Translate with necessary notes any **two** of the following : 14
- (१) तच्च द्विधा – अपौरुषेयं पौरुषेयं च ।
अपौरुषेयं श्रुतिः । सा च मन्त्रब्रह्मणे ।
- (२) कृषिपाशुपाल्ये वणिज्या च वार्ता । आन्वीक्षिकी-
त्रयीवार्तानां योगक्षेमसाधनो दण्डस्तस्य नीर्तिदण्डनीतिः ।
- (३) “काव्यकर्मणि कवेः समाधिः परं व्याप्रियते” इति श्यामदेवः ।
मनस एकाग्रता समाधिः । समाहितं चित्तमर्थान्प्रशयति ।
- (४) व्याकरणस्मृतिनिर्णीतः शब्दो निरुक्तनिघण्टुवा-
दिभिर्निर्दिष्टः तदभिधेयोऽर्थः । तौ पदम् ।
- २ कोऽपि भाषांतर करी आवश्यक विवरण करो : १४
- 2 Translate with necessary notes any **two** of the following : 14
- (१) तस्य च कारणकविगता केवला प्रतिभा ।
- (२) अनौचित्यादृते नान्यद्रसभङ्गस्य कारणम् ।
- (३) दशशब्दगुणान्, दशैव चार्थगुणानामनन्ति ।
नामानि पुनस्तान्येव, लक्षणं तु भिन्नम् ।
- (४) एतेषां परस्परं कैरपि सहाविरोधः कैरपि विरोधः ।

- ૩ જગન્નાથની દૃષ્ટિએ કાવ્યપ્રયોજનની ચર્ચા કરો. ૧૪
- ૩ Discuss the કાવ્યપ્રયોજનનિ according to Jagannatha. 14
- અથવા / OR**
- ૩ જગન્નાથની દૃષ્ટિએ કાવ્યપ્રકારો સમજાવો. ૧૪
- ૩ Explain the કાવ્યપ્રકારા according to Jagannatha. 14
- ૪ કાવ્યપુરુષોત્પત્તિ: – ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss – કાવ્યપુરુષોત્પત્તિ:. 14
- અથવા / OR**
- ૪ કાવ્યમીમાંસા – પञ्चમોધ્યાય: – ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss – કાવ્યમીમાંસા – પञ्चમોધ્યાય:. 14
- ૫ કોઈપણ બે ઉપર નોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write notes on any two : 14
- (૧) જગન્નાથ – રસવિચાર:
- (૨) ભાવાભાસરસાભાસશ્ચ
- (૩) કાવ્યપાક:
- (૪) પ્રતિભા – રાજશેખરદૃષ્ટ્યા ।
-